

Angleške ladje polagajo mine ob grških obalah

Italijani naleteli na odločen odpor v prodiranju proti Janini. Nacijska publikacija namiguje, da bo Turčija kmalu dobila ultimatum od osi, obenem pa naglašajo, da je treba uničiti vse angleške baze v Sredozemlju. Turški voditelji konferirajo s predstavniki Anglije v Ankari. Jugoslovanska vlada še ni pojasnila svojega stališča glede grško-italijanske vojne.

LONDON, 31. okt. — Angleške boje ladje, ki so prihitele v pomoč Grčiji, polagajo mine vseh strateških lukah ob grških obalah, se glasi naznanilo britanskega admirala. Mine so bile položene v Korintakem zalivu, pri Piraju, v vodah ob Kreti in v Egejskem zalivu, kjer je vhod v Dardanelijsko prežnico. Angleški letalci so včeraj napadli italijansko pomorsko bazo ob Dodekaneskih otokih.

ATENE, 31. okt. — Italijanske čete, ki so začele prodirati v grško gorovja proti Janini, grozijo industrijskemu mestu, so se odločile na močan odpor pri grških obrambnih Janini. Janina je oddaljena 30 milj od albanske meje.

Berlin, 30. okt. — Turčija bo kmalu dobila ultimatum, sliče na osi, ki ga je naslovila Italija. Grčiji pred invazijo grškega vojske. Tako je danes namigovala napredna publikacija Diktatorja Hitlerja. Poročila krožijo, da bo vlada pojasnila svoje stališče, ko bo natančno informirana o obsegu angleške pomoči Grčiji.

Kjerkoli so angleške baze in skladišča, jih je treba iztrebiti in uničiti v interesu evropskega miru, pravi ta publikacija. Naravno velja tudi za Sredozemlje.

Turčija in po Italijanih invazija Grčija sta zadnji balkanski državni, ki sta se povezani z Veliko Britanijo.

Atene Grčija, 30. okt. — Vrhovno poveljstvo je danes naznanilo, da močni italijanski topniški oddelki operirajo v Epiriju, v zapadnih delih, ki mejijo na Albanijo. "V zapadnih Makedonijah na drugem koncu meje, se sila Italije ni izpremenila," se glasi naznanilo. "Italijanske letalske aktivnosti so neznatne."

Prej objavljeno poročilo se je glasilo, da grške čete držijo na Albaniji. "V zapadnih Makedonijah letalske baze, s katerimi so letalci odbijali italijanske napade na grška mesta. Ta otok ima samo dve milj proč od južne konca Albanije in 70 milj od Italije. Grški vojski so oddelki odhajajo na Metaxasovo trdnjavo črto ob Albaniji."

Ankara, Turčija, 30. okt. — Italijanski voditelji, katere je Italijanska invazija Grčije presenečila, ko so mislili, da je nevarnost, predstavniki Velike Britanije so nevarnosti, ki preti Turčiji, kot posledica italijanskega napada. Naznanjeno je bilo, da Italijanci ne bo šla v vojno, če ne bodo napadena, darsi je pričela ustrahovati svojo obrambo, da se zaščitijo proti napadu.

Ankara je došel general Charles Smith, poveljnik angleških oborožene sile na Bliznjem vzhodu, kjer je imel več razgovorov s turškimi voditelji. Očitno je, da se Turčija ne bo zapovedala v konflikt, če ne bo napadena. Položaj bi se začel, če bi Bolgarija dovolila prehod italijanskim četam preko svojega ozemlja. Nek visok uradnik je dejal, da mora Turčija upoštevati stališče Rusije. Vprašanje, ali ona odobrava italijanski napad na Grčijo.

London, 30. okt. — Nemčija

Domače vesti

Obiski

Chicago. — John Germ iz Pueblo, Colo., gl. predsednik KSKJ, je 29. t. m. obiskal gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete Dne 30. okt. je nas pa obiskal John Banič iz Willow Springsa, Ill.

Smrtna nesreča v rovu

Hall, W. Va. — Dne 22. oktobra je bil pri delu v premogovniku ubit John Skarja, star 26 let in rojen v Ameriki. Zapuščena starša, štiri brate in dve sestri. Bil je član društva 515 SNPJ.

Naši bolniki v Detroitu

Detroit, Mich. — Jos. Božič, član društva 518 SNPJ in predsednik nadzornega odbora pri tem društvu, se je vrnil iz bolnišnice na svoj dom, kjer ga člani in prijatelji lahko obiščejo. Zelja je, da čim prej okreva.

Pueblske novice.

Pueblo, Colo. — Tu je po dolgoletni bolezni umrla Ana Canak, stara 55 let in rojena na Hrvaškem. Bila je članica društva 21 SNPJ in zapuščena moža in šest hčera. — Karolina Smith, tudi članica omenjenega društva, je pred dnevi povila zdravo in krepko hčerko, katero gotovo pripelje pod okrilje naše jednote.

Iz Pennsylvanije

Vandling, Pa. — Pred dnevi je tu umrla Katarina Kralj, stara 27 let in rojena tu. Bila je članica društva 45 SNPJ in zapuščena starša ter več bratov in sester.

Nov grob v Ohio

East Palestine, O. — V tukajšnji naselbini je te dni umrl John Tušar, star 46 let in rojen v Ameriki. Bil je član društva 55 SNPJ in tu zapuščena mater.

Iz Nove Mehike

Gallup, N. Mex. — Te dni je umrl Matt Pleše, star 55 let in rojen v Delnicah na Hrvaškem, po domače Zotti. Bil je aktiven član društva 120 SNPJ in zapuščena družina.

Iz Arkanzasa

Alix, Ark. — Srčni hibi, na kateri je bil bolan več let, je podlegel Jurij Kokalj, star 70 let in rojen v Litincih pri Predvorju nad Kranjem. Bil je član društva 150 SNPJ in zapuščena družina.

Avto ubija v Penni

Harmarville, Pa. — Dne 27. oktobra je avto do smrti povozil Johna Ferjana, člana društva 472 SNPJ. Star je bil 59 let in doma iz Luže pri Sencurju na Gorenjskem. Tu zapuščena žena, sina in hčer.

Vojaško zrebanje se pričelo

Washington, D. C., 30. okt. — Zrebanje rekrutov se je pričelo včeraj na odru vladnega avditorija v navzočnosti predsednika Roosevelta, ki je imel ob tej priliki tudi govor po radiju. Prvo številko je potegnil vojni tajnik Henry L. Stimson. Ta je bila 158. Vsi moški, ki so dobili to številko, ko so se registrirali, bodo prvi pozvani v armado. Tem bodo sledili drugi po redu izrebanih števil. Za vojaško službo se je na podlagi v kongresu sprejetega zakona registriralo čez 17.000.000 moških 16. oktobra.

Eksplozija razdejala francosko elektrarno

London, 30. okt. — Poročilo angleške časopisne agencije Reuter iz Vichyja, Francija, pravi, da je bilo mnogo delavcev ubitih in ranjenih, ko se je prišla eksplozija v električni centrali pri Parizu. Elektrarna je bila razdejana.

Roosevelt zagovarja obrambni program

Anglija bo dobila 12.000 letal

BOSTON, MASS., 31. okt. — Predsednik Roosevelt je sinoči v svojem govoru v tem mestu odločno zavrnil očitke republikanskih voditeljev, da je njegova administracija zanemarila obrambni program. Dejal je, da je bila ameriška oborožena sila na kopnem, morju in v zraku ojačana kljub opoziciji republikanskih senatorjev in kongresnikov.

Roosevelt je naznanil, da je Velika Britanija vprašala za nadaljnjih 12.000 letal in da je on svetoval odboru, ki ga tvorijo William S. Knudsen, Edward Stettinius in Leon Henderson, naj upošteva željo Anglije. Predsednik je ponovno zagotovil ljudstvo, da Amerika jači svojo oboroženo silo v interesu lastne obrambe in da ameriške čete ne bodo poslane v Evropo.

Mnogo Američanov v grški armadi

Formiranje mednarodne brigade v Atenah

Washington, D. C., 30. okt. — Več tisoč ameriških državljanov je v grški armadi, če se jim to dopade ali ne. To dejstvo je posledica legalnega konflikta med ameriški in grškimi regulacijami glede narodnosti. Grčija si prisvajata tisoče podanikov, katere Amerika priznava kot svoje državljane.

Ker Grčija zahteva od vseh sposobnih moških, da morajo služiti osemnajst mesecev v armadi, je mnogo grških "Američanov" v uniformah. Nekateri se nahajajo na fronti pri Albaniji, kjer so Italijani uprizorili prvi napad, drugi pa v Solunu, važnem grškem pristaniščem mestu, ki bi ga Italijani radi dobili pod svojo kontrolo.

Buletin v uradu ameriškega poslanstva v Atenah vsebuje mnogo imen ameriških državljanov grškega porekla, ki služijo v grški armadi. Povečini so to Grki, ki so živeli v Združenih državah in so dobili ameriško državljanstvo, nakar so se vrnili domov. Drugi so bili rojeni v Ameriki, katere pa so stariši kot otroke vzeli s seboj, ko so se vrnili v Grčijo. Mnogo jih je med temi, ki se ne spominjajo ameriških krajev, v katerih so bili rojeni, in ne razumejo angleškega jezika.

New York, 30. okt. — Angleški in ameriški državljani v Atenah formirajo mednarodno brigado, se glasi londonsko radijsko naznanilo, ki je bilo tu presteženo. Dvajset angleških letalcev, katere je Grčija internirala, je bilo izpuščenih, nakar so se pridružil grški letalski sili.

Sedeča stavka v milvaški tovarni

Milwaukee, Wis., 30. okt. — Obrat v tovarni Allis Chalmers Mfg. Co. je počel eno uro zaradi sedeče stavke članov avtne unije CIO. Harold Christoffel, predsednik unije, je dejal, da je bila stavka oklicana v znak protesta, ker je kompanija odbila zahtevo, da morajo dobiti oni delavci, ki bodo pozvani v armado, polno plačo in garancijo, da bodo ponovno upošleni po odpuščenju iz armade. Kratke sedeče stavke se je udeležilo čez 4000 delavcev.

ANGLEŠKI LETALCI NAPADLI ITALIJANSKI OTOK

Vojaška in materialna pomoč Grčiji

NOVE ODREDBE O DELITVI ŽIVIL

London, 30. okt. — Angleški letalci so včeraj napadli z bombami Maltexamo, glavno mesto na italijanskem otoku Stampalia v grupi Dodekaneskih otokov. Napad je bil aktualen odziv na apel grške vlade na Anglijo, naj ji pomaga v vojni proti Italiji.

Uradno naznanilo pravi, da so bombe, katere so vrgli angleški letalci, poškodovale italijansko letalsko bazo na omenjenem otoku in porušile več skladišč olja in streliva. Otok Stampalia leži južnovzhodno od Grčije in v bližini turškega obrežja.

Mornarični minister A. V. Alexander je izjavil, da bo angleška bojna mornarica nudila svojo pomoč Grčiji. Poleg vojaške pomoči je potrebna tudi materialna. "Anglija že nudi vojaško pomoč Grčiji v najširšem pomenu te besede," je rekel minister. On je tudi napovedal, da bo britska pomorska sila strla sovražnike.

Alexander je rekel, da je Velika Britanija hvaležna Ameriki, ker ji je dala 50 rušicev v zameno za dovoljenje gradnje letalskih in pomorskih baz na angleških otokih in poseščinah v bližini zapadne hemisfere, zaeno pa je izrekel upanje glede še večje kooperacije med Anglijo in Ameriko v borbi proti sovražnikom, ki hočejo uničiti demokracijo in svobodo.

Avtoritete so naznanile nove odredbe glede delitve živil in kontrole cen. Živilski minister Woolton je izjavil, da bo vlada določala cene in potrebščinam, katere še ne dele v odmerkih. V to vrsto spadajo jajca, ribe, zelenjava, krompir in importirano sadje.

Rudniški minister je apeliral na prebivalce, naj štedijo s premogom.

Moskva motri situacijo na Balkanu

Kupovanje življenjskih potrebščin omejeno

Moskva, 30. okt. — Sovjetska vlada pazno zasleduje razvoj situacije na Balkanu in italijanski napad na Grčijo, toda znano še ni, kakšno stališče bo zavzela. Moskvska radiopostaja je poročala o razpletu konflikta med Grčijo in Italijo. Poročila so se naslanjala na vesti ameriških časopisnih agentur.

Novi japonski poslanik Jositugu Tatekawa je predložil svojo poveljnico predsedniku Mihailu Kalininu. Doslej se ni nobenega znamenja, da bosta Japonska in Rusija sklenili nenapadni pakt, kot so nekateri diplomatični krogi napovedovali. V Moskvi se opaža izboljšanje odnosov s Turčijo, ki je prijateljica Velike Britanije. Izboljšanje je očitno, odkar se je turški poslanik vrnil v Moskvo in konferiral s premierjem in zunanjim komisarjem Molotovom. Rusija je poslala novega poslanika v Turčijo.

Odrdba, ki omejuje kupovanje kruha, masla, mesa, krompirja in drugih živil, je danes stopila v veljavo v Moskvi. Avtoritete niso izdale živilskih nakaznic, posvarile pa so vse one, ki bi se oglašili dvakrat v eni in isti trgovini, da kupijo potrebščine, da bodo strogo kaznovani.

Španija bo pomagala osišču

Rim napoveduje diplomatsko ofenzivo

Berlin, 30. okt. — Diktatorja Hitler in Mussolini sta se na konferenci v Florenci zedinila glede načrtov nove kampanje, v kateri bo Španija in morda tudi Francija igrala važno vlogo. List Essener Zeitung, glasilo maršala Goeringa, letalskega ministra, piše, da bo prihodnji korak osišča poskus, čigar cilj je popolno odrezanje Anglije od Azije in Afrike. Vse luke razen onih ob angleškem otoku bodo zaprte britskim bojnim ladjam.

Dienst aus Deutschland omenja načrte, o katerih sta razpravljala Hitler in Mussolini na sestanku v Florenci. Ti med drugim določajo strje angleškega vpliva na evropskem kontinentu in ustanovitev novega reda poleg konsolidacije kontinenta.

Rim, 30. okt. — Fašistični krogi so napovedali novo militarni in diplomatsko ofenzivo osišča Rim-Berlin na mnogo večji podlagi nego je italijanska invazija Grčije, o kateri je bilo italijansko ljudstvo šele včeraj informirano. Mnenje prevladuje, da bo skušalo osišče dobiti kontrolo nad Dardaneli.

Nekateri opazovalci vidijo možnost novih pogajanj med osiščem in sovjetskimi Rusiji. Nemčija in Italija, hočeta, da Stalin drži svoje roke proč od Balkana. Če bosta uspeli, je vprašanje, Hitler in Mussolini bosta morda pridobila Stalina na svojo stran s garancijo, da bo imel proste roke v Perziji, Afganistanu in morda tudi v Indiji.

Večji pritisk osišča na Portugalsko se obeta. Ako se bo Portugalska, kakor tudi Španija in Francija, zvezala z osiščem, bo zapadno obrežje Evrope in Afrike postalo sovražna fronta za Anglijo in tudi Ameriko. Fašisti so napovedali direktna pogajanja med Italijo in Francijo.

Nemški komisar svari Holandce

Berlin, 30. okt. — Dr. Arthur Seyss-Inquart, nemški komisar na Holandskem, je posvaril Holandce, ki bojkotirajo Nemce, da jih bodo doletele težke kazni, poleg tega pa bodo morali plačati odškodnino za škodo, ki jo utrpe Nemci zaradi bojkota. Nacijske avtoritete zatirajo one, ki kažejo svoje simpatije na pram kraljici Viljemini in holandski vladi v izgnanstvu v Angliji. Posebno nacijsko sodišče v Amsterdamu je nedavno obsodilo nekoga Holandca na tri leta zopora, ker je dejal, da morajo biti besede, ki jih izreče kraljica, bolj upoštevane nego one, ki jih izreče oboječalec papirja (Hitler) v Berlinu.

Italijansko-nemška ofenziva napovedana

Bern, Švica, 30. okt. — Tu se širijo poročila, da so bili izdelani načrti glede skupne italijansko-nemške ofenzive ne samo v Sredozemlju, temveč tudi v južnem delu Atlantika. Poročila bazirajo na razgovorih med nemškimi, francoskimi in španskimi voditelji. Nemčija bi rada dobila oporišča na Kanarskih otokih in v španskih lukah, s katerih bi njena letalska sila napadala angleško trgovinsko črto v južnem delu Atlantika.

Japonski parnik v mehiški luki

Mexico City, 30. okt. — Japonski parnik Rati Maru je došel v Manzanillo, mehiško luko ob Pacifiku, da naloži tovor bakra, živega srebra in svinca. Mehiška vlada je nedavno preklicala embargo na izvoz tega materiala na Japonsko.

SRDITI LETALSKI SPOPADI NAD ANGLIJO

Angleži sestrelili 27 nemških bombnikov

NAPAD NA NACIJSKA OPORIŠČA

London, 30. okt. — Nemški napadi so se po kratkem odmoru obnovili s naraščajočo silo. Na stotine nemških bombnikov se je pojavilo nad Anglijo včeraj. Angleški letalci so se takoj dvignili v zrak in spopadli z Nemci.

Dva napada sta bila izvršena na Portsmouth in trije na London, kateri pa so bili odbiti. V napadih so sodelovali tudi italijanski bombniki. Nemci so vrgli veliko število bomb na industrijska mesta v Midlandsu in južnem obrežju.

Letalski minister poroča, da so Nemci v bitki z Angleži nad Kentom v desetih minutah izgubili osem bombnikov. Drugo poročilo, objavljeno nekaj ur pozneje, pravi, da so Angleži sestrelili 27 nemških letal, sami pa so izgubili sedem letal. Štirje angleški piloti so se rešili.

Uradno poročilo pravi, da so Angleži izvršili uspešne napade na nemška letalska in pomorska oporišča. Tarča bombardiranja iz zraka so bila mesta Kiel, Hamburg, Bremen, Wilhelmshaven, Emden, Cuxhaven, Boulogne in Dunkirk. Angleži so metali bombe tudi na nemške vojaške koncentracije v Franciji in Belgiji in na skladišča olja in munice.

Berlin, 30. okt. — Več sto nemških bombnikov je sinoči odletelo proti Angliji čez Rokavski preliv. Tu trdijo, da so nemške bombe padle na važna angleška industrijska središča in povzročile ogromno škodo.

Nemci so ponovno bombardirali pomole ob reki Temzi in železniško postajo Waterloo v Londonu. Bombe so razdelele tovarni vlak pri Dungenessu. Dva parnika v Liverpoolu sta bila poškodovana. Zažgane bombe so sanetile požare v Ramsgatu.

Uradna časopisna agentura DNB poroča, da so Nemci sestrelili osem angleških letal v včerajšnjih bitkah, sami pa so izgubili tri letala.

Japonci odhajajo iz Nanninga

Revizija japonske politike napovedana

Hongkong, 30. okt. — Poveljnik japonske armade v južni Kitajski je naznanil, da vojaške čete zapuščajo Nanning, strateško komunikacijsko središče v provinci Kwangsi. To mesto so Japonci zasedli 24. novembra preteklega leta.

Poveljstvo je naznanilo, da je odredilo odhod japonskih čet na svojo lastno iniciativo, "ker bi bila nadaljnja okupacija Nanninga brez pomena." Predstavniki Kitajske je na to odgovorili, da Japonci zapuščajo mesto iz bojazni pred obkrožitvijo. Kitajske čete so v ofenzivi že več dni. Predstavniki je dalje rekli, da bodo kitajski vojski vkrakali v Nanking jutri.

Iz zanesljivih virov je prišla vest, da bo japonska vlada kmalu temeljito revidirala svojo politiko na Daljnem vzhodu. Možnost je, da bo pretrgala zvezo z Nemčijo in Italijo. Angleška in ameriška odločna politika na Daljnem vzhodu je prestrašila japonske voditelje in pričakuje se, da bo vlada, kateri načeluje premier Fumimaro Konoe, kmalu odstopila. Na vladno krmilo bodo prišli bolj liberalni elementje. Znamenja so se pokazala, da je Japonska za končanje sovražnosti s Kitajsko.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodnina za Zdravna drava (Ivan Chicago) in Kanada
\$2.00 na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.50 na tretji leta; in Chicago
in Cleveo \$1.50 na leto, \$1.75 na pol leta; in Indianapolis
\$2.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$2.00 per year, Chicago and Cleveo \$1.50 per year,
foreign countries \$2.50 per year.

Če ne očitno so dovoljeni - Rokopisni listi in manjši
skizmi ne vrzajo. Biološki literarni vsebine (artiki, po-
sveti, drame, pesmi itd.) se vrzajo pošiljatelj in v slučaju,
če je prišlo poštno.

Advertisement rates in agreement - Manuscripts of scientific
articles and uncolored illustrations will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Mašar na vsa, kar ima stik s listom

PROSVETA

2827-29 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v skladu na primer (October 31, 1940), poleg vsakega
letnega štampa posredni, da vam je s tem datumom postala
rednina. Ponovite jo prvotno, da se vam list ne ustavi.

138

Glasovi iz
nasselbin

Volitve v Minnehoti

Chisholm, Minn. — Čas se hitro bliža, ko bodo šli volilci zopet na volišče. Vem, da je v tem delu Minnesote že vsem znano, da bo na glasovnici poleg drugih kandidatov tudi naš John A. Blatnik, ki kandidira za državnega senatorja v okraju 60. Naš John je zelo nadarjen, sposoben in pošten, tako da se lahko nánj zanesemo. Je tudi član SNPJ in še par drugih društev. Že iz tega je razvidno, da je naša dolžnost, da mu pomagamo do izvolitve, ker s tem bo pokazal, da znamo ceniti njegovo delo, kakor tudi njega kot človeka, ki je v resnici vreden, da ga pošljemo v državno zbornico.

Prav tako apeliram na volilce v 61. okraju, da oddaste svoje glasove poslancu mr. Vukelihu. Vam vsem je dobro znano, da je zadnji dve leti zastopal v zbornici delavske interese. Tudi on je član jednote. Torej vam priporočam, da greste 5. novembra na volišče in storite svojo dolžnost. Vzemite si čas, da ne napravite pomote in komu drugemu oddaste svoj glas.

Frank Klune, 110.

Seja Prosvetne matice v Waukeganu

Chicago. — Prihodnjo nedeljo, 3. novembra, se vrši jesensko zborovanje okrožne Prosvetne matice JSZ v Slovenskem narodnem domu v Waukeganu, pričetek ob 10. dopoldne. Vsi zastopniki klubov in društev naj to upoštevajo in naj bodo na mestu ob določenem času. Tajnik.

Veseliča z banketom

Detroit, Mich. — Ženski odtsek SDD obhaja svojo 13-letnico v nedeljo, 3. novembra, z banketom in veselico v Slovenskem narodnem domu na 237 S. Livernois. Vsi vemo, da bi bil dom mrtev brez ženskega ali gospodinskega odseka. Vaša obilna udeležba nas bo razveselila in nam dala še več veselja za bodoče dele.

Vstopnina k banketu je 75c, samo za ples pa 15c. Pričetek ob 1. uri popoldne. Servirale bodo kurjo pečenko in druge najboljše jedi in pijačo. Vabimo delničarje in vse druge rojake v nasselbin, ker je potrebno, da skupaj delujemo. Ni lepo, ko se sliši od delničarja: "Ja, če bi bil dom tam, bi šel; ker je tukaj, pa ne grem." Ako nečemo ali ne moremo graditi, tudi podirati ni treba. Na svidenje v nedeljo v SDD. Mary Tehovnik, 518.

Dodatno poročilo Jankoviča

Cleveland. — Naj še nekaj dodam k vtisom z mojega zadnjega potovanja. V Oglesbyju, Ill., sem v družbi obiskal tudi znano dopisovalko Terezijo Dušak. Tudi jaz sem bil firbenč, kakšna je ta cvetka, "punca za devet," ker z vdovicami sem in še vedno simpatiziram. Skoraj se mi smilijo, ker bile so navajene z mojem spati in jim je potem gotovo dolgčas.

Prav je zapisala Tončka Može pred nekaj tedni, naj v Oglesbyju pazijo, da večnega popotnika ne preplavša tista Režika. Ona je res "punca za devet". Res škoda, ker sameva. Ampak tega menda ni sama kriva, marveč tisti kisi, zmurjeni ali strahopetni bečlarji tam okoli. Režika ima tako zaljubljene oči, da bi se celo zaljubila v pravega. In tista njena vijolica še vedno raste sredi njene vrta. Ah ta vijolice! Ako je ne boste utržali domači, bodo prišli iz metropole ali Akrona in vam ukradli Režiko z njeno vijolico vred. In potem boste domači bečlarji imeli — figo! Torej Režika, le še kaj piši in deluj za napredne stvari.

K La. Sallu naj to dodam, da tam žive naprednjaki in katoličani v nekakem kompromisu. Ta kompromis bi morda bil pravilen, ako bi ne bil večina v škodo napredni stvari. Dobro bi bilo, ako bi bili naprednjaki malo bolj pozorni. Fajmoštri so zvitni, ako pa niso oni dovoli, jim pomagajo še jezuiti ali drugi višji. Če ne gre drugače, tudi agitirajo za unije, samo da ljudi dobe bolj na svojo stran. Ako bi bili pri tem iskreni, bi človek nič ne rekel, toda težko je verjeti ljudem, ki so še večeraj pobijali stav-

ke in uhije, danes jih pa zagovarjajo, vsaj navidezno. Zgodovina nas uči!

Najlepše priznanje pa moram dati rojakom in rojakinjam v Waukeganu in North Chicagu, ki se tako živo zanimajo za združništvo. Oni so zgradili močno združeno podjetje s tremi trgovinami. Ker sem to podjetje točneje opisal lani, ne bom še enkrat ponavljal. Rečem le: korajžo in naprej na združnem polju!

Kot so mi pravili v Milwaukeeju, imajo tam 6300 gostiln in nad 9000 prostorov, kjer se toči opojna pijača. Zakaj niso vsaj polovično razdeljeni, zakaj ni od teh prostorov vsaj polovica mlekarn. Gotovo bi potem tudi mi opustili pitje "železne" in bi raje pili belo mleko, čeprav bi bilo od urnih krav. Tudi v Milwaukeeju sem slišal, da so nekateri zelo veseli, ker so delavci izgubili župana Hoena. Pravijo, naj gre k vragu gospodarstvo, samo da ni socialist župan. Oni imajo rajši fašiste a la Coughlin in Korosec v Jugoslaviji. Tam sem obiskal tudi Mihaela in Kristino Podjavoršek, mrs. Oven, ki ima tri hčerke-muzikantinke, in gostilničarja Jovea Smrekarja, ki je možak in pol. Naj popravim tudi to, da je bolan gostilničar Lustig, ne gostilničar Kamnikar.

V Chicagu sem obiskal tudi Matta Turka, bivšega tajnika S. N. P. J., ki se je takoj naročil na Cankarjev Glasnik za vse leto. Tudi pogovorila sva se marsikaj. Povabljen sem bil tudi k družini Franka Udoviča. Ždi se mi, da oni sprejmejo in pogostijo vsakega popotnika. Naročili so se tudi na Cankarjev Glasnik in tudi lepo hčerko imajo. Mary mi je pravila, kako so ženske nekoč na nekem pikniku namočile Toneta Terbova v koritu vode, da je potem dolarje sušil na "fencu". Takrat je bil Tone še zlatar in je imel dosti copakov.

Anton Jankovič, zastopnik.

O obiskih

West Middlesex, Pa. — Dne 16. oktobra so prišli na mojo skromno farmo obiskovalci z Elyja, Minn., namreč Anton in Lojzka Sime, ki na Elyju vodita mesnico in grocerijo. Anton je doma iz Spodnje Slivnice pri Grosupljem, po domače Cverglev, Lojzka pa je iz moje fare, iz Šentjurja, hči pokojnega starega župana Janeza Šipla, po domače Kovačeva, kjer so imeli in še imajo gostilno (zdaj jo vodi njen brat Jože).

Tone in Lojzka sta se namenila, da obiščeta svojece po raznih državah. On je 2. oktobra natlačil bencina v avto, namazal koleša, naložil vse potrebno za dolgo pot in rekel Lojzki, naj gleda, da bo v redu o pravem času, ker zjutraj zgodaj odideta. Veste, ženam je treba zmeraj nekaj ur prej povedati, včasih še celo en dan prej, pa še ni v redu, še vedno kaj pozabi.

Tako sta 3. okt. odrinila z Elyja čez hribe in doline in čez dva dni sta se že znašla pri svojcih v Pueblu, Colo. On ima tam dosti sorodnikov, Lojzka pa je tam obiskala svojo sestro, Gričarjevo mater iz naše vasi, ki je stara že preko 80 let. V Ameriko je prišla k sinom in hčeram leta 1921. (Tudi njen mož je bil tam. Nekega zimskega dne pred 25 leti je šel iz Puebla na farmo, da obišče svoje hči, toda zalotila ga je noč in burja je nosila sneg tako, da mu je zmesala pot. Mož je zmurnil 300 čevljev pred hčerino farmo.) Lojzka Seme je obiskala tam tudi grob svoje sestre Urške Škul, ki je umrla pred 30 leti. (Tudi jaz sem jo poznal, ker sem zahajal k njim v salun. Po njeni smrti je šel njen mož Rudolf Škul v stari kraj z dvema hčerkama in v Ljubljani kupil gostilno, ki se imenuje "Pri Amerikanu". Umrl je pred petimi leti.)

V Pueblu sta Simenova videla in se pogovorila s tem in onim, potem pa sta jo mahnila nazaj preko Chicaga v Cleveland k svojem. Lojzka ima tam vnučkinjo, omožena Rose Grebenc. Tone pa brata, s katerim se nista videla že 28 let. Res veselo svidenje po tolikih letih. Iz Barberlanda so se odpravili v Barber-ton, s njimi tudi Rose Grebenc. Tam so obiskali tega in onega,

tudi družino Johna Rupertja, ki je tam imela salun, a sedaj so ga prodali. V Barber-tonu so se domemili, da obiščejo tudi Sharon, ker tudi tukaj so Šentjurci. Pot so jima kazali Rupertovi.

Ko so v Sharonu obiskali vse Šentjurce, so pogrešali mene, češ kje pa je Bertov Tone, Prosvetin dopisnik? Moramo ga videti. Kot kažiopnik so vzeli sina mojega bratrance in v 10 minutah so bili že pri nas. To je bilo 16. oktobra. Moja žena je bila sama doma, zaposlena s hišnim delom, jaz pa sem kopal krompir. Ženi, ki ni vseh poznala, so povedali, da so nas prišli obiskat iz daljne Minnesote. Lojzka Sime ji pravi: "Vaš mož je krščen pri istem kamnu kakor jaz, hodila sva v isto šolo in videti ga hočem tudi radi lepih in smešnih dopisov v Prosveti." Ko me moja žena pokáže, da na njivi krompir kopljem, so jo kar k meni ubrali.

Ko jih ugledam, da grede drug za drugim in mahajo z rokami, si mislim, no, saj bo, ker dobim pomagace. Pripomnim Grmu, ki mi je pomagal, če jih pozna. "Ja, če jih Bog bolje ne kakor jaz, bo slabo zanje," mi odgovori. Spoznala sem Rose Grebenc iz Clevelanda in Rupertove iz Barber-tona, "a Bog pa naj vas pozna," pravim Simenovi. "No, kaj me ne poznas?" Nič. "No Kovačeva sem iz Šentjurja." Njen mož je ogledoval moje konje, ki so stali vpreženi v plug za oranje krompirja. "Kaj tega poznas?" vpraša Lojzka. Nisem ga. "Jaz pa tebe poznam, ker si podoben očetu," pravi Tone. "Samo konje imaš malo bolj rejene kot ste jih imeli doma." No, to je pa Cverglev iz Slivnice," pravi Lojzka. "Saj bi ga moral poznati, ker je k vam hodil rezat prešice in junce." "Ja, vse lahko," odgovorim. "ali 40 let tudi niso mačkine solze in takrat smo se mogoče zadnjič videli. Velika sprememba, kaj ne, da še drug drugega ne spoznamo."

Povedala sta, da sta si zaželela, da obiščeta znanca. Jaz sem bil malo v zadregi. Bil sem v plavih hlačah in zadaj se je skoraj svetilo, pa tudi čevlji so bili taki, da je šel zrak v nje spodaj in zgoraj. Izgovarjam se, češ tako je na farmah, toda kadar grem v mesto, se bolje opravi, vsaj sedaj še, ne vem pa, kaj bo v bodoče. Preneham z delom in grem z njimi, da jim razkažem moj grad. Začnemo v kevdru, ampak s čim naj jim postrežem, ker ja-bolečnik še ni za piti. Nič ni treba, pravijo, jaz pa jim pritrđim, da bo res tako. Iz kevdra v kuhinjo in naprej. Njim se mudi nazaj v Sharon in naprej v Cleveland. Hitro sem jih malo zadržal s tem, da sem jim pokazal slike, ki sem jih snel leta 1937 v stari domovini. Poslovimo se in se jim zahvalim za obisk ter jim želim srečno rajžo.

Dne 20. oktobra sem bil poklican po telefonu, naj hitro pridem v Sharon v Slovenski dom z ženo, da me nekdo hoče videti. Hitro se "sfiksám" in pravim sinu, naj brž zapre avto, ker je mogoče kaj posebnega. Ko pridemo tja, vidim tri avte z ohijskimi licencami, v domu pa veliko družbo. Bili so iz Clevelanda, oziroma iz predmestja West Parka: mr. in mrs. Zorman, mr. in mrs. Brodnik, mr. in mrs. Mlakar, mr. in mrs. Mišmaš, mr. in mrs. Košak, mr. Prusek ter mr. in mrs. Papež, ki sta jim bila kaži-pot v Sharon.

Najprej smo se pozdravili in potem so naju potretali. Povedali so, da so čitali dopis Milana Medveška, ki je hvalil, kako imamo v Sharonu lep in pripraven dom, prej pa si hočejo ogledati razne domove. Torej bili so nekakšni odborniki, Z Jovom Garmom sva jim razkazala vse prostore našega doma. Dopadlo se jim je, toda oni se bolje počutili in bodo zgradili večjega. Posedli smo se zopet k mizam in se pogovarjali. Seveda, pri pijači si imamo marsikaj povedati. Mr. in mrs. Papež sta moji ženi pri-nesla tudi darilo, in sicer ne krišček ali plidke, marveč stensko ogledalo. Papeževa in moja sta si nekaj v sorodu in obe iz ene vasi doma. Ali nismo srečni, ko smo v sorodu še pri-papežu? Lepa hvala vsem. Ko boste dogradili svoj dom, pa še nas povabite k dnevnici.

Dne 19. oktobra je tukaj padel prvi sneg to jesen. Lani smo ga dobili teden prej, 12. oktobra. V zadnjem mojem dopisu je bilo nekaj pomote v sredini. Glasiti bi se moralo: "No, Valentinčič" in ne "Klemencič".

Anton Valentinčič, 262.

Slavnostni otvoritvi novega SN doma v Indianapolisu

Chicago, Ill. — Meseca julija tega leta sem se odločil, da grem malo pogledati moje prijatelje v Indianapolis, Ind. In res smo se odpravili z ženo in Oskarjem, se vsedli v avto in prispeli v Indianapolis v soboto popoldne in se pogovorili z različnimi našimi stariimi znanci in prijatelji. Drugi dan, v nedeljo, smo šli na piknik, katerega je priredil direktorij Slov. doma, da pripomore novi stavbi, ki je bila v gradnji. Pa sem si mislil, kot nekdanji tamkajšnji asistenc, če bo prilika ugodna, kadar bo poslojpe dokončano, se zopet oglasimo, da se bomo prepricali ob otvoritvi, kakšen dom bodo imeli.

Z akcijo za svoj dom so pričeli že leta 1918 in vzele je precej časa predno se je zbrala za začetek dovolj visoka vsota, da je odbor lahko pričel misliti o nakupu. Kupili so hišo na 729 Holmes ave. in jo nekaj predelali in rabili za "slovenski narodni dom". Direktorji in društva ter precejšna večina ljudi je pa vedno mislila, da bo enkrat prej ali slej treba zgraditi nov, večji dom, ki bi odgovarjal njih potrebam. Zbrali so skupaj na različne načine in s prodajo delnic primarno vsoto, menda nekaj nad šest tisoč dolarjev, dobili so posojilo od SS-PZ deset tisoč in nekod drugod še okrog štiri tisoč. Tako so imeli vsega skupaj poleg potrebnega zemljišča, katero je bilo že davno prej kupljeno in plačano, vsoto \$20,000. S tem denarjem in požrtvovalnostjo domačih ljudi, posebno onih, ki so bili brez dela in delali z malo izjemo pri vseh potrebnih delih za malo plačo, so si postavili precej lep dom, ki se brez vsakega sramu prav lahko imenuje "Slovenski narodni dom."

Kakor že rečeno, imajo na vogalu Desete ulice in Warman avenue dve stavbišči. Za zidanje novega doma so porabili notranje stavbišče, na katerem so si postavili dom, ki obsega 60x90 čevljev. V ospredju je lepo izdelano pročelje z napisom "Slovenian National Home" in stopnice v prvo nadstropje, v dvorano, katera meri okrog 50x60. Takoj v ospredju je sobica za obleke in na desni strani pa sobica za prodajo vstopnic. Zadaj na koncu dvorane je oder za gledališke predstave, ki meri 17x26, na vsaki strani istega je mala soba za igrance. Zidovje je iz cementnih blokov in opeke, pod v gornji dvorani je narejen povrhu cementnega podu s kvadratnimi lesenimi "parketi".

Po moji sodbi je v veliki dvorani prostora za najmanj 300 sedežev. Oder je dovolj velik za srednje ali manjše igre, je pa premahnen za večje igre in manjka tudi potreben prostor za spravo kulis in gledališke opreme. To se bo dalo s časom izboljšati in povečati, kadar bodo dopuščala sredstva, ker je odzadaj še dovolj prostora do alleyja. Spre-daj iz gornje dvorane so stopnice na levi v spodnjo dvorano in istotako so zadaj stopnice za v spodnjo dvorano.

Spodnji prostori so: lepa primerna kuhinja z vso potrebno opravo na eni strani, na drugi pa takozvana klet in hladilnica za pivo in druge pijače, potem primeren, dovolj velik prostor za mize za goste in precej velika "bara" ali točilnica. Spodnji prostori so prežidani in z dvojnimi vrati, prehod v drugo spodnjo večjo dvorano, kjer se tudi lahko vrše seje, manjše veselice in zabave in tudi tu je točilnica, na koncu pa dvoje stranišč.

Poslojpe, kakor že rečeno, je precej dobro in lepo urejeno. So nekatere manjše in večje pomankljivosti, katere bo treba še dozditi in potrošiti mogoče sčasoma še par tisočakov, pa bo vse v redu in odgovarjalo njih splošnim potrebam. Tako bo, kakor sem rekel še meseca julija, ko sem se nahajal tam, stalo vse skupaj z zemljiščem vred okrog \$30,000, kar je izredno poceni in hvalevredno.

Slavnostna otvoritev tega Slovenskega narodnega doma se je vršila v soboto, 19. oktobra 1940 in v nedeljo so imeli slavnosten banket. Kakor že rečeno, obljuba dela dolg. Tako smo se odpravili naša družina in Frank Vidmar ml. z nami v soboto in odrinili od doma ob osmih zjutraj ter se znašli ob tem novem domu v Indianapolisu ob drugi uri popoldne. Ob tretji uri se je zbrala množica ljudi znanj na

(Dalje na 3. strani.)

Gospodarske in socialne reforme

Napredek je mogoč samo z izpremembo vsebine in oblike

Liberalni kapitalizem je že zdavnaj opustil liberalne metode. Neomejevana proizvodnja in neovirana medsebojna konkurenca ne traja ponudbe in prodaje, se je polagoma omejevala. Izpočetka se je to vršilo prostovoljno z me sebojnimi sporazumi, s sklepanji kartelov, trustov. Ko so gospodarske motnje, neizpolni spremljevalci kapitalističnega sistema, dosegle tak razmah, da so grozile z nevarnim podkopavanjem sodobnega gospodarskega, političnega družabnega reda, so nosilci liberalnega kapitalizma sami zahtevali in kličili državno intervencijo gospodarskega razvoja držav. Državna intervencija je dobivala in bolj stalno obliko trajne državne funkcije, glede kontrole ali aktivne udeležbe v proizvodnji, kupovanju in prodaji dobrin.

Sistem avtarkičnega gospodarstva s političnim totalitarizmom in socialnim korporativizmom je samo pospešil in do maksimuma razvlečenje države v gospodarsko življenje države. Od države organizirano in kontrolirano gospodarstvo je zamenjalo liberalni državni kapitalizem. Zamenjane so vloge: namesto posameznikov ali skupin kot privatnih lastnikov, je gospodarstvo prešlo v roke nosilca državne uprave in zakonodajne oblasti, izdajajo ukrepe in državna administracija kot izvršilni organ, uveljavlja te ukrepe v življenju. Pravično pomeni to: uradniški aparat uprave oblasti organizira in upravlja gospodarske stavove ali neposredno ali posredno z dirigiranjem gospodarskih ustanov, ki so v rokah privatnih lastnikov.

Liberalna oblika se s tem, o tem ni dvol temeljito izpreminja. Ali izprememba oblike ni popolnoma nič izpremenila jedra in res. Tudi od države dirigirano gospodarstvo ostalo povsem kapitalistično. Privatno lastništvo, dober in delovni odnos onih, ki z delo proizvajajo, je ostal nedotaknjen. To pomeni kapitalistična oblika proizvodnje ni v ničem izpremenjena.

Potrebno je to povedati, da bolj jasno spoznamo jedro gospodarskih in socialnih reform, o katerih se tudi pri nas dan na dan govori. Zdelo, da s tem opozorimo tudi na to, da niti gospodarskih in socialnih reform, o katerih govorijo, po našem prepričanju ne vodijo načrtnemu sistemu preorientacije gospodarstva in socialnopolitične zaščite.

Dirigirano gospodarstvo ni načrtno gospodarstvo. Dirigirano gospodarstvo je nastalo radi krize, zaradi želje po avtarkiji, ki jo izvajalo vojno gospodarstvo kot uvod v vojno. Dirigirano gospodarstvo ni nič drugega kakor vrsta krpanj, vrsta slučajnih ukrepov, ki država mora ukreniti, da zakrpa enkrat to, krat ono luknjo. Obenem se enkrat rešuj banko v škodo kmetijstva, drugič kmetijstva škodo industrije, tretjič industrija v škodo vseh ostalih, dolžniki v škodo upnikov, komenti v škodo proizvajalcev itd. Ravna se po kakem načrtu in ne redu.

V dirigiranem gospodarstvu ni torej nič kršnega načrtnega gospodarstva. Dirigirano gospodarstvo izključuje aktivno in odločujočo udeležbo gospodarskih strokovnjakov in praktikov, ki delujejo v organizaciji in upravi gospodarstva. To je temeljni manj Dirigirano gospodarstvo izključuje vpliv vseh delovnih slojev na metode dela. Dirigirano gospodarstvo pozna samo ukazovalce in vrševalce!

Nismo zagovorniki liberalnega kapitalizma. Tega nam nikdar nikdo ni mogel očitati. Ni manj pa še danes. Mi pa tudi nismo za to, se hodi po poti "s konja na osla", kakor pravi viji Srbi.

Preživeli liberalizem ima globlje vzroke, more se amputirati roka, pa da bi ostalo to še dalje popolnoma sposobno za funkcije življenju. Se manj pametno je zamenjati putirano roko s produktom iz ortopedske lavnice. — Za nove dolžnosti je potrebno to, ki je krepko v vseh svojih organih.

Namesto izključevanja od udeležbe in vpliva onih vrst, ki so praktične vstvarjalke v spodarskih dobrin, nalaga pamet, da se jih bolj angažira. Namesto dela s skoki, je treba iti po utrjenih potih na vseh črtah gospodarskega in socialnega življenja. Namesto izpremembe oblike, zahtevamo izpremembo vsebine. Dobrene morajo pripadati narodu, ali z dobri namimi mora gospodariti narod. Državni aparat mora biti pri tem samo dobrohoten svetovalec. — Del. Pol.

Usoda dveh rodov

Nemški vojak Karl Lauterbacher iz Asche-bila na raznih bojiščih Belgije in Francije. Nekim nasokom se je znašel na majhnem kopaljšču, kjer je počivalo 150 Nemcev, padlih v svetovni vojni. Citajoč imena je našel opazil napis na grobu svojega očeta, ki ga nikoli poznal. Oče je padel 1914, sin se je dil po smrti. Zdaj je on sam prešel polja smrti, ki so mu pred 26 leti utrabile očeta.

(Dalje iz prve kolone.)

obleke in znani socialist, ki je sprva sodeloval z Lewisom pri ustanovitvi CIO, je rekel te da je Lewis zdaj doigral svoje voditeljske kajti on je bil glavna in največja zaprta družilve CIO in AFL. Zdaj je upanje, da enotnost organiziranih delavcev v Ameriki vidiku ...

Lewis in Willkie

John L. Lewis, predsednik unij CIO in rudarske unije UMW, je 25. oktobra v dramatično teatralnem tonu pozval ameriške delavce, naj volijo Willkieja za predsednika, kajti Willkie je "delavski mož!"

Lewis je vedel, da ga delavci, pred vsem člani unij CIO, niso pooblastili za ta poziv, zato je resignirano pripomnil, da govori le v svojem imenu — še bolj resignirana je pa njegova izjava: Ako me ameriško delavstvo ignorira in če bo Roosevelt ponovno izvoljen, bom smatral, da mi je delavstvo izreklo nezaupnico, nakar pustim predsedništvo CIO na prihodnjem zboru.

Oni, ki se zdaj zgražajo nad Lewisovim teatralnim činom in mu očitajo nekakšno izdajstvo delavskih načel, se motijo. Lewis ni nikdar imel kakšnih delavskih načel niti kakšnega socialnega prepričanja! Odkar je Lewis v javnosti kot delavski voditelj, je poznal le svoje osebne koristi! Vse materialne pridobitve za delavce, za katere si on lasti zaslugue, grede na račun njegove osebne sebičnosti — čim več plače dobe delavci, tem večjo plačo in prestiž dobi on! To je Lewisov princip.

Najlepši dokaz je tole: Lewis je dramatično izjavil, da odstopi kot predsednik CIO, če Willkie propade — ni pa fekel, da odstopi tudi kot predsednik rudarske unije United Workers of America. Zakaj? — Od predsedništva CIO nima nobene plače, temveč le čast, od unije rudarjev pa prejema za svoje predsedništvo letnih \$25,000! —

Njegov skok v Willkiejev tabor ni torej nobeno izdajstvo, temveč dramatičen povratek — domov, k republikancem, pri katerih se je grel dolga leta, dokler ni leta 1933 prav tako dramatično uskočil v tabor novega deala, od katerega se je nadejal osebnih koristi. Kaj mu bodo koristili republikanci, ko so bili vrženi s krmila!

Danes pa Lewis upa, da se republikanci spet povrnejo na krmilo — in hoče biti z onimi, ki vladajo. Imel je konferenco z Willkiejem, kakor je povedal, in Willkie mu je obljubil — kakor je že obljubil absolutno vse, razen morda lune otrokom in najbrže še to obljubi pred zaključnem kampanje — da postavi v svoj kabinet unijskega moža za delavskega tajnika. To koncesijo je Lewis zahteval od Roosevelta, a je ni dobil; Roosevelt je vsekakor naredil taktično napako, ker ni poveril tajništva za delo predstavniku delavskih unij, toda popolnoma prav je storil, da ni vzel Lewisa. Ga dobro pozna!

Največja ironija je, ko Lewis — z vsemi ameriškiimi reakcionarji vred — očita Rooseveltu diktatorske cilje, dasi je vsemu poštenemu delavstvu Amerike znano, da se je Lewis sam neštetokrat obnašal v sporih s člani lastne unije kot pravi diktator in je neštetokrat pokazal, da mu je toliko za demokracijo kot za lanski sneg.

Popolnoma pravilno je torej, da se je John Lewis javno pridružil ljudem, ki se dobrikojo delavcem le danes, tik pred volitvami — ki so pa še večeraj — in bodo spet, čim bodo volitve končane — očitno pokazali, da so največji sovražniki organiziranega delavstva v Združenih državah. Sijajna družba je to! V ospredju največji demagogi, burbonski demokrate in republikanci a la stari Al Smith iz New Yorka in bankrotirani Herbert Hoover, ki danes korakata skupaj, v ozadiju pa vodilni kapitalistični magnatje a la Weir, Girdler, Ford, Rockefeller, Du Pont in drugi, ki so še večeraj vodili krvavo ofenzivo proti unijam CIO — in kateri komaj čenajko, da dobe vlado v svoje roke, nakar bodo popolnoma uničili delavske unije.

Da bo ta sijajna Lewisova družba še popolnejša, je Lewisovo stališče podprl tudi Curran, predsednik unije pristaničnih delavcev in znani — komunist ali vsaj sopotnik komunistov. To pa še ni vse. Lewis je našel v Willkiejevi družbi tudi ameriške fašiste, klerofašiste (coughlinovce) in vse ostale totalitarce domačega in tujega kova ter "apizarje" vsake vrste. Heil! —

Vprašanje je, koliko članstva unij CIO pojde za Lewisom. Na to vprašanje bodo odgovorile volitve. David Dubinsky, predsednik unije krojaških delavcev, ki izdelujejo ženske

(Dalje v zgornji koloni.)

Novice iz starega kraja

Slovenije

Gospodje so nakradli avto drva

Ljubljana, 13. avgusta. — Kdo bil bi včasih kradel drva po gozdovih, ki niso imela cene? Danes, ko so drva že tako draga, kakor so starih časih prekajena svinjina, se pa lotili kraje kladivskih in metrskih drv v gozdovih in skladiščih.

Visek drzne pa tudi moderne kladivne drve pa je primer, ki se je zgodil včeraj zjutraj v Slapnici pri Lazah. Tam ima znani gospodar, gostilničar in trgovec drveni g. Gartoža iz Spodnje Dobrovo veliko zalogo kladivskih in metrskih drv. Ponoči se je pripeljal v Slapnice velik, tri litrski tovorni avto. Ošabljivi je zapeljal k skladovnicam. Precej gosposko obleneni moški, ki so hitro stopili iz avtomobila, in se lotili kladivskih drv. Naložili so jih na avto. Tako rekoč vpricho čukali, ki je od daleč gledal, kako kladivska drva. Misli je pač, da se je pripeljal sam Gartoža s kladivskimi drvi. Drva so "gospodje" pripeljali v Ljubljano. Ob pol 3. ure je avto obstal na mitničarju v Mostah in plačal trošarino za deset metrov drv. Sofer se je lotil mitničarju za Stanka Jerinca iz Ljubljane. Policia in avtomobilisti iščejo zdaj soferja tega tatimskega rdečega avtomobila. Dan poprej so prav iz te okolice naložili vrhanov drve in jih najbrž tudi odpeljali v Ljubljano. Nedvomno se je organizirano prebrisana tatinska družba vrh kraja in razpečevanja drva.

Žar pri dolgem mostu

Ljubljana, 13. avgusta. — Danes ob 15.30 so bili iz mitnice na Prški cesti telefonično pozvani ljubljanski poklicni gasilci k požaru, ki je nenadno izbruhnil v gospodarskem posloju posestnice Franke Prebilove nasproti gostilni pri Dolgem mostu, v bližini železniške proge. Po 15. uri je posestnica Prebilova vračala s polja in že oddaleč zagledala sumljiv dim, ki se je vil iz skladišča za stelo v gospodarskem posloju; to je bilo do vrha napolnjeno s slamo in senom. Takoj so že svignili prvi plamenišča in v trenutku obizli osteržaje. Tudi podstrešni prostori nad hišo so bili natlačeni s senom in ožen na široko razmahnil.

Va prestrašena je Prebilova poklicala domače, ki so ničesar ne misleci bili zbrani v hiši. Na poklicnimi ljubljanskimi gasilci, ki so nemudno pridrveli z avtomobilskim brigadom in s trenjskim avtomobilskim pod vodstvom vodje Prebilova, so prišli s svojo brigado. Tudi ljubljanski prostovoljni gasilci in končno še gasilca četa Vitea. S skupnimi močmi so se lotili uprli gasilci razbesnelemu požaru, ki mu je dajala velika množina sena in slame obilo hrane. Po enonemnem, precej napornem gašenju so požar zadušili. Požar je osteržaje in stelnjica, opremljena pa je ostal obokan. Iz katerega so seveda nemudoma spravili živino in pa vsi ostali zidovi. Po lokalizaciji požara so imeli gasilci še opravila za razmetavanjem slame in slame, kjer je tu pa tam zmerom tlel skrit ogenj.

Stoda je cenjena na približno 2000 do petnajst tisočakov, v katerem se je moglo presoditi na prvi pogled. Pribilova je zavarovana za seno in za poslopje za 1000 dinarjev. Kako je ožen nastal, še ni ugotovljeno. Ljudje, ki jih je zbrala cela množica, so govorili različne stvari. Baje je zažgal po nevarnosti neki otrok, ki se je v stelnjice igral z vžgalicami; nemara pa je požar povzročil cigaretni ogorek, ki ga je v svoji neopretnosti vrgel v se-

Naše čitateljce bo gotovo zanimalo, kake žene si kaj izbirajo ljubljankanke po stanu in poklicu.

O tem nam pove lanska statistika porok, da so bili ženi in tehe poklice: 52 kmetovalcev, 718 obrtnikov, trgovcev oziroma nameščencev v teh branžah, 154 uradnikov oziroma javnih uslužbencev, 32 iz svobodnih poklicev, 43 pa zasebnikov, rentnikov in upokojencev. Kar zadeva poklic nevest, jih je bilo pa največ delavskega stanu, t. j. 173, ter hišnih pomočnic 146, ki so se ponajveč poročile z obrtniki, trgovci, industrijci in možmi sorodnih poklicev. — Kar nam spet razodeva to, da je ljubezen demokratična in da se vedno lahko napravi dobro partijo revno, a pridno in pošteno dekle. To ni samo v romanih tako in v filmu, ampak tudi v resničnem življenju.

Toliko v kratkem o tem tisoču porok, sklenjenih v Ljubljani v letu Gospodovem 1939, o katerem pravi splošni statistični pregled o naravnem gibanju ljubljanskega prebivalstva še to, da se je rodilo 1088 živih otrok (571 deček, 517 deklic, od teh 1008 zakonskih, 80 nezakonskih), umrlo pa je 863 ljudi, tako da je znašal naravni prirastek 225 oseb, in je štela Ljubljana koncem lanskega leta 87.425 prebivalcev.

Rokovnjak sever v rokah pravice

Kamnik, 15. avgusta. — Poročali smo o pastolovcu in vlomilcu Antonu Severju, doma iz Ježice pri Ljubljani, ki je znan pod domačim imenom Mihov Tone. Dolgo časa se je klatil po kamniškem okraju, kjer je izvršil več vlomov. Znan je bil tudi v okolici Ihana. Sever je nedavno vlomil tudi v lovsko kočjo odvetnika dr. Benkoviča iz Ljubljane, ter odnesel iz nje odeje in razno posodo v vrednosti čez 1000 din.

Orožniki v kamniškem okraju so bili marljivo na delu, da izsledijo tega nevarnega naslednika razbojnikov Haceta in Bradeške. Prvo sled za Severjem so odkrili

dni v Suhadolah pri Komeni. Neko dekle se je bahalo, da je s svojim fantom pripravilo čez tisoč dinarjev. Orožniki so postali pozorni na tega kavalirja. Ko je dekle izginilo iz Suhadol v smeri proti Kamniku, so takoj obvestili kamniške orožnike, naj se zanimajo za njo in njenega spremljevalca. V Kamniku so ugotovili, da je bilo dekle na poti proti Stranjam. Orožniški vodnik Šnabel, orožnik Ivanovič in mestni stražnik Zovavnik so planili na koleca ter preiskali vse gostilne severno od Kamnika. Neki gostilni so se približali z dvoriščne strani, stopili v gostilniško sobo in nenadno položili roke na vlomilca Severja. Ko je ta videl, da se ne more izmuzniti iz železnih prijemov, se je vdal in se dal odvesti na kamniško orožniško postajo, kjer so ga zaslislali in mu izprašali vest. Noč je prespal v zaporih, davi pa so ga odvedli v Ljubljano.

Naše podeželje bo odslej imelo mir pred tem nevarnim vlomilecem. Sever je bil oborožen samo z dolgim lovskim nožem, ki si ga je bil prisvojil v lovski kočji dr. Benkoviča. Kamniškim orožnikom velja vsekakor priznanje, da so tako naglo spravili nevarnega ptiča v kletko.

Kako se vrši nabor

Dne 16. oktobra so se moški v starosti med 21. in 36. letom registrirali za obvezno vojaško službo v smislu zakona Selective Training and Military Service Act. Red, po katerem bodo ti registrirani vpoklicani v vojsko, se določi z narodno loterijo, ki se izvrši v Washingtonu ta teden. Visok federalni uradnik bo zavezanici očmi izžrebal iz velike steklene posode zavitke, no-seče gotovo številko. Te redne številke se začnejo z "1" in gredo zaporedoma do najvišje številke, registrirane s katerimkoli lokalnim "boardom" širom Združenih držav. Pred tem bo vsak lokalni "board" z izžrebanjem nakazal vsakemu registriranu njegovo serialno številko. Oni, katerih serjalna številka bo najprej izžrebrana v narodni loteriji, bodo najprej poklicani v vojaško službo. Recimo, da je prva izžrebrana številka 1445 in druga 768. Tedaj v vsakem lokalnem okraju bodo vsi ljudje, ki jim je bila dana serjalna številka 1445 oziroma 768, najprej pozvani, da zadostijo vojaški obveznosti. Ako v kakem distriktu ni tako visoke številke kot 1445, tedaj bo oni, ki ima številko 768, dobil red števil. 1.

Predno bo narodna loterija, mora vsak lokalni board objaviti in javno nabiti seznam serialnih števil, odkazanih vsakemu registriranu, tako da more vsakdo vedeti, katero številko ima.

Dasi oni, ki je dobil redno številko prvega izžrebanja, ni še s tem rečeno, da bo on prvi, ki bo poklican v vojsko. Mogoče, da ne bo nikoli poklican. Nekoliko dni po loteriji bo vsak lokalni board poslal vprašalno polo (questionaire) ljudem po redu, kakor so bili izžrebrani. Podane informacije ugetnejo imeti za posledico, da bo postavljen v zakasnjen (deferred) razred.

Ob izpolnjevanju vprašalne pole mora vsakdo podati informacije o svojem telesnem stanju, vzgoji, zaposlenju, odvisnih osebah, kriminalnosti, vojaški službi, državljanstvu itd. Inozemec mora izjaviti (1) svoje seldanje oziroma poslednje držav-

ljanstvo, (2) dolgotost bivanja v Združenih državah, (3) da li je zaprosil za prvi državljanski papir, kje in kdaj, (4) da li je že vložil prošnjo za drugi papir, kje in kdaj in (5) da li se je registriral kot inozemec in številko potrdila, ako ga je dobil.

Vsak lokalni board ima posvečevan odbor, ki pomaga izpolnjevanju vprašalno polo. Treba je povrniti boardu vprašalno polo v teku petih dni, od dneva, ko je bila izročena. Ako kdo drugi hoče zahtevati zapostavljenja na listi obvezancev, na pr. delodajalec, ki trdi, da je zaposlenje obvezanca neizogibno potrebno za narodno obrambo, mora izpolniti posebno tiskovino v istem roku.

Na podlagi podanih informacij bo board porazredil obvezance v sledeče razrede:

1. Oni, ki so na razpolago za takojšnjo vojaško službo.
2. Zapostavljeni radi zaposlenja v bistveno potrebnih obdobjih; to je, ako je njihovo delo prepotrebno za narodno dobro in so stozka nadomestljivi.
3. Zapostavljeni radi odvisnih sorodnikov, ako bi nabor imel za posledico težave za take odvisne ljudi. Dotični odvisni sorodnik mora živeti v Združenih državah.
4. Zapostavljeni radi telesne ali dušne nesposobnosti.

Nadalje bodo postavljeni v zakasnjene razrede nekateri ljudje, ki so že odslužili vojaščino, nekateri vladni nameščenci, inozemci brez prvega papirja, duhovniki in bogoslovci in oni, ki jim vest zabranjuje vojaščino. Torej inozemci, ki nimajo prvega papirja, niso podvrženi vojaški službi, marveč bodo postavljeni v razred 4; dočim oni, ki imajo prvi papir, bodo postavljeni v isti razred kakor državljani.

Vsak lokalni board mora dati razmerno število skupnega števila vpoklicanih vojakov. Prva skupina, kakih 30.000, bo pozvana v vojsko okoli 15. novembra.

Common Council — FLIS.

Dogovor med Japonci in Indokino

Tokio, 30. okt. — Tukajšnji list Nichi Nichi je objavil vest iz Hanoja, da so francoske avtoritete v Indokini sklenile dogovor z japonskimi vojaškimi avtoritetami glede transportacije japonskega vojaštva po indokinskih železnicah. List piše, da bo dogovor omogočil končanje sovražnosti na Kitajskem.

Kanada dobi norveška letala

Santa Monica, Cal., 30. okt. — Uradniki Douglas Aircraft Corp. so naznanili, da bodo bojnata letala, katera je naročila Norveška, dostavljena Kanadi. Komandant Kristjan Ostby, načelnik norveške vojaške misije, ki se nahaja v Ameriki, si je ogledal letala. Ta sliči onim, ki jih rabijo ameriški letalski zbori.

Francosko-nemška pogajanja obnovljena

Vichy, Francija, 29. okt. — Pogajanja med Francijo in Nemčijo, ki so bila prekinjena židnjaj teden, so bila včeraj obnovljena. Cilj teh je kooperacija med Francijo in ostičem. Uradniki v Vichyju so zanikali poročila iz Londona o sklenitvi pakta med Francijo, Nemčijo in Italijo.

Oče pošne znamke - Slovenec!

Kobal-Marne

Ves kulturni svet se letos spominja očeta pošne znamke. Upeljava pošne znamke se pripisuje Angležu Rowlandu Hillu, kateri naj bi leta 1837 predlagal poenostavljenje pošne pristojbine, kasneje, leta 1839 je pa na pobudo tiskarja Jamesa Chalmersa predlagal uporabo znamke.

Leta 1837 je služil pri pokrajinskem državnem knjigovodstvu kot računski ingrosist Lovrenc Košir in po njegovi (Koširjevi) trditvi je on leta 1835 (torej še pred R. Hillom) v Ljubljani v pogovoru z nekim Angležem po imenu Galway omenil sistem enostavne-pisemske tarife, kar je, kakor je Košir sam pozneje zatrjeval, dalo povod Hillovi reformi. To idejo pošne znamke in tarifno reformo so Angleži uveljavljali vse do leta 1840, ko je bila reforma sprejeta in upeljan nov pošni sistem. Ker pa je postajalo ime Rowlanda Hilla radi njegovega penny-sistema preveč popularno in si je Hill lastil zamisel upeljave pošne znamke, se je leta 1858, takrat kot namestnik državnega knjigovodje, na Dunaju živeči Lovrenc Košir zavedel pomena in začel trditi, da je on iznajditelj pošne znamke. Na to Koširjevo trditev je saksonsko finančno ministristvo naročilo vianeno postumno ravnateljstvu v Leipzigu, da poizveduje o tej Koširjevi trditvi in potem poroča. Odgovor, ki ga je dobilo saksonsko fin. ministristvo, je moral biti za Koširja zelo ugoden, ker so spisi, ki jih je Košir predložil višji pošni direkciji, jasno dokazali, da je Košir že leta 1836 poslal avstrijski vladi predlog, da odpravi pobiranje pristojbine v gotovini in naj uvede — pošne oznemke.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

hodniških in na zemljišču; v posameznih grupah so bili odborniki in člani raznih oruštrev s svojimi zastavami pripravljene, da z godbo na čelu odkorakajo v novi Slov. narodni dom.

In res, godba je zaigrala, povrka se je pomaknila do glavnih vrat, kjer sta dve mladi dekletki nosili velik "zlat" ključ, s katerim je mrs. Louise Reinhold odprla vrata, nakar je vsa povorka vkorakala v dvorano in se postavila v velik krog, najprej društveniki s svojimi zastavami in drugo občinstvo za njimi. Na odru so sedeli direktorji in trije pari botrov, in sicer Jože Učnik in soproga, Anton Urbančič in soproga, ter Louis Znidaršič in soproga. Ti so botrovali in darovali, prvi \$100, drugi \$75 in tretji \$50, skupaj \$225, kar je že lepa vsota. Brat Val. Stroj, predsednik direktorja, je navzoče pozdravil in se zahvalil vsem za udeležbo ter izročil nadaljnje vodstvo Philipu Baytu ml., ki je v angleškem jeziku napravil primeren nagovor in nato predstavil mestnega župana mr. Sulivana.

Nadalje je predstavil govornike in zastopnike br. Louis Znidaršič, ki je najprej predstavil škafkega jugoslovanskega konzula g. Mirkovića, za njim br. Kvartiča, predsednika SSPZ, nato Philipa Godino, zastopnika SNPJ, Franka E. Vrančiča, zastopnika JSKJ in domaćega br. Franka Velikana kot zastopnika JSKJ. Nato pa je poklical po redu izvršne glavne odbornike SSPZ iz Chicaga, ki so bili vsi navzoči, namreč Wm. Rus, Mirko Kuhelj, Stanley Tisul in Mihal Vrhovnik, ki so vsi darovali vsote za novi dom. Nato so bili pozvani tudi vsi zastopniki domačih društrev, katerih je bilo precejšnje število, od vseh organizacij in končno je zapel mladi deček, Kronovskov sin, "God Bless America".

Nato je br. Louis Znidaršič ponovno pozval navzoče, ako želi še kdo kaj spregovoriti ali darovati za novi dom. Nato je predsednik Stroj zaključil slavnost in se lepo zahvalil vsem za darove in navzočnost pri slavnosti, naznanil, da se navadno vsako tako zeganje nadaljuje s tem, da se malo zabije in povabil vse v spodnje prostore, kjer je bilo vsega na razpolago, za želna grla in lačne želodec.

Zvečer se je imela vršiti igra "Kakršen gospod, tak sluga", katera se pa ni vršila, ker sta vlad medsebojnega nesporazuma odpovedala glavni igralec in masker. Tako igre ni bilo. Zvečer je bil v gornji dvorani ples, kate-rega se je udeležilo precejšnje število mladine, spodaj se je pa pilo in pelo ter pozneje tudi nekoliko plesalo, ko je prišel neki rojak s harmoniko. Mi smo zapustili prostor okrog dveh zjutraj, a je bilo še vse polno ljudstva v točilnici. Drugi dan, v nedeljo, je pa bil banket, kateri je bil naznanjen ob peti uri zvečer.

Prijatelji, vse se je izvršilo v lepi slogi, ampak ena grupa ljudi je morala trdo, trdo in težko delati cele dneve in večere, še posebno gospodinjki klub oziroma njih članice so neumorno delale in stragale gostom, domaćim in iz vseh drugih naselbin, kot iz Terre Hauta, Clevelanda, Chicaga in drugod. Mi smo pa zjutraj hiteli obiskat še nekaj naših prijateljev, katerih imamo tam precej in naenkrat je bila ura pol dne. Opoldne smo šli na kosilo k družini A. Berkopec in kmalu zatem smo se odpravili še enkrat posloviti se od znancev v domu, ob 2:30 popoldne smo se pa odpeljali nazaj proti Chicagu. Tako smo prebili par dni v družbi prijateljev in starih znancev v Indianapolisu, katerim izrekam v imenu moje družine lepa hvala.

Philip Godino, 1.

Odklej uporabljamo žepni robec

Medicinski strokovnjaki trdijo, da je nahod toliko star kot človeštvo. Iz tega nekateri sklepajo, da je bil tudi žepni robec od nekdaj stalen del človeške garderobe. Vendar ni verjetno, da bi se pračlovek vsekaval v lepo nežno duhteče žepne rutice. Če je že dobil nahod, je njegove posledice "kanaliziral" gotovo s drugimi, primitivnejšimi sredstvi. Vendar pa bodo točne ugotovitve, da je robec že dolgo spremljevalec človeške nahođa, posebno pa nahođa različnejših slojev. Samo njegove oblike so bile nekaj precej drugačne. Pa tudi po barvi in materialu so bili staroveški in srednjeveški robci precej različni od današnjih kvadratnih. Nekdaj so nosili v torbah ali na vratu cele brisače in prte, kadar so dobili nahod ali če so kam potovali.

Tako je bilo v Franciji, Angliji, Nemčiji in tudi drugod vse do 18. stol. Nosili so robce takih oblik, ki nikakor niso bili v skladu niti s tedanjim modo. Konec tej anarhiji v modi žepnih robčkov je naredil francoski kralj Ludvik XVI. malo pred revolucijo. Posebni kraljevi dekret je prepovedal nošenje žepnik robčkov, če niso skrojenični in kar nam priznavajo celo tuja, nam ne preveč naklonjena oblastva, tega ne smemo sami zavreči in zanemarjati.

Lovrenc Košir se je rodil 29. julija 1804 v Spodnji Luži št. 8 (okraj Skofja Loka) od očeta Janeza in Marije rok. Kalan. Ko se je Lovrenc rodil, je bilo njegovo očetu že preko 50 let. O njegovih mladosti ni ničesar znane-ga. Pred odhodom v ljubljansko gimnazijo se je Košir učil najbrže doma ali je pa imel kakoga sorodnika, ki ga je pripravljaj za vstop v gimnazijo.

Kot 15-letni deček je prišel v Ljubljano in leta 1819 stopil v prvi razred gimnazije. Privrkat srečamo njegovo ime v poročilu: "Juventus Gymnasii academici" leta 1820. Tega leta je imel razred samo 1 oddelek, kajti v II. razredu dobimo L. Koširja ali kakor so ga takrat pisali "Koschier Laurentius, Carniola, Selzach in Sectione" in v prvem oddelku je ostal vse do leta 1825, ko je dovršil tudi oba humanistična razreda. Bil je prav dober učenec in je imel vsa leta šolanja in v vseh razredih in predmetih prvi red.

Kam se je bil Košir obrnil po lovršeni gimnaziji ni znano. Najbrže je bil v Ljubljani v zasebni službi in je šele kasneje vstopil v službo pri guberniju, kajti Semrov navaja v svoji knjigi: "Pregledujoč šematizme, sem našel v letniku 1837 na Lovrenca Koschierja kot računkega in-

groista pri pokrajinskem državnem knjigovodstvu v Ljubljani v vseh letnikih do 1848 leta."

Po razburkani dobji leta 1848 je bil Košir najbrže premeščen na Dunaj, kjer ga dobimo 10 let kasneje kot namestnika državnega knjigovodje. Kdaj in kje je umrl in kje živijo njegovi sorodniki, to vse bo še treba izklopiti iz pozabljenja.

Hiša, v kateri se je Košir rodil, še stoji in nosi ime novega gospodarja "Fojkar".

Letos ob stoletnici prve pošne znamke je dolžnost, da se mu prizna zasluga, katero si je pridobil s svojo idejo in neizmerno koristil vsemu svetu. Menda ga ni po človeku naseljenega kraja na kulturnem svetu, kamor bi še ne bilo prišlo malo pismo z neznanim lističem — pošno znamko in duševni oče tega lističa je bil Slovenec Lovrenc Košir.

Imamo može pa jih ne poznamo, ker smo brezbržni in brez boja prepisujemo slavo drugim.

Vsa tozadevna poizvedovanja vrši filatelistični klub Ljubljana.

Viri: Schweizer-Lerehenfeld: "Das neue Buch der Weltpost" str. 353; Ernst Kiesskalt: "Entstehung der deutschen Post" str. 278; Fr. Semrov: Ljubljanska pošta 1927; Jos. Mal: "Zgodovina slovenskega naroda"; Izvestja Narodnega muzeja; "Juventus Gymnasii academici" Labaci 1820-1825.

"Filatelista", Glasnik Jugoslovanskega Filatelističnega Saveza, št. 9, sept. 1940.

—Jugoslovanski Kurir.

Žepni robec

Medicinski strokovnjaki trdijo, da je nahod toliko star kot človeštvo. Iz tega nekateri sklepajo, da je bil tudi žepni robec od nekdaj stalen del človeške garderobe. Vendar ni verjetno, da bi se pračlovek vsekaval v lepo nežno duhteče žepne rutice. Če je že dobil nahod, je njegove posledice "kanaliziral" gotovo s drugimi, primitivnejšimi sredstvi. Vendar pa bodo točne ugotovitve, da je robec že dolgo spremljevalec človeške nahođa, posebno pa nahođa različnejših slojev. Samo njegove oblike so bile nekaj precej drugačne. Pa tudi po barvi in materialu so bili staroveški in srednjeveški robci precej različni od današnjih kvadratnih. Nekdaj so nosili v torbah ali na vratu cele brisače in prte, kadar so dobili nahod ali če so kam potovali.

Tako je bilo v Franciji, Angliji, Nemčiji in tudi drugod vse do 18. stol. Nosili so robce takih oblik, ki nikakor niso bili v skladu niti s tedanjim modo. Konec tej anarhiji v modi žepnih robčkov je naredil francoski kralj Ludvik XVI. malo pred revolucijo. Posebni kraljevi dekret je prepovedal nošenje žepnik robčkov, če niso skrojenični in kar nam priznavajo celo tuja, nam ne preveč naklonjena oblastva, tega ne smemo sami zavreči in zanemarjati.

Lovrenc Košir se je rodil 29. julija 1804 v Spodnji Luži št. 8 (okraj Skofja Loka) od očeta Janeza in Marije rok. Kalan. Ko se je Lovrenc rodil, je bilo njegovo očetu že preko 50 let. O njegovih mladosti ni ničesar znane-ga. Pred odhodom v ljubljansko gimnazijo se je Košir učil najbrže doma ali je pa imel kakoga sorodnika, ki ga je pripravljaj za vstop v gimnazijo.

Kot 15-letni deček je prišel v Ljubljano in leta 1819 stopil v prvi razred gimnazije. Privrkat srečamo njegovo ime v poročilu: "Juventus Gymnasii academici" leta 1820. Tega leta je imel razred samo 1 oddelek, kajti v II. razredu dobimo L. Koširja ali kakor so ga takrat pisali "Koschier Laurentius, Carniola, Selzach in Sectione" in v prvem oddelku je ostal vse do leta 1825, ko je dovršil tudi oba humanistična razreda. Bil je prav dober učenec in je imel vsa leta šolanja in v vseh razredih in predmetih prvi red.

Kam se je bil Košir obrnil po lovršeni gimnaziji ni znano. Najbrže je bil v Ljubljani v zasebni službi in je šele kasneje vstopil v službo pri guberniju, kajti Semrov navaja v svoji knjigi: "Pregledujoč šematizme, sem našel v letniku 1837 na Lovrenca Koschierja kot računkega in-

Slika kaže moške v nekem posloju v New Yorku, kjer se registrirajo za vojaško službo.

Čekaj o ljubljanskih nevestah in ženinih

Leto Ljubljank je opešeno le Preseren. Zato pa imajo ljubljanska dekleta ženinov na očesu in se jim z močitvijo nič ne mudi, po drugi strani pa ljubljanski prostost dekliskih. Vaj iz statističnega leto-

Francija objavila seznam prepovedanih knjig

Pariz, 29. okt. — Avtoritete so objavile nov seznam knjig, katerih prodaja je prepovedana. Seznam vključuje dela 600 pisateljev in imena 1500 knjig. Med avtorji knjig, ki so na indeksu,

Leon Blum, Edouard Daladier in Paul Reynaud, bivši premierji, Henri de Kerillis, Genevieve Tandon, Roland Dorgoles, Leon Daudet, Jacques Bainville, Pierre Gaxotte in general Charles de Gaulle, načelnik francoskega od-bora v Londonu.

so Leon Blum, Edouard Daladier in Paul Reynaud, bivši premierji, Henri de Kerillis, Genevieve Tandon, Roland Dorgoles, Leon Daudet, Jacques Bainville, Pierre Gaxotte in general Charles de Gaulle, načelnik francoskega od-bora v Londonu.

(Se nadaljuje.)

Maurica so strašno bolele noge. Veliki, trdi čevlji, ki jih ni bil vajen nositi, so mu bili odriji meso. Dokaj šibkega zdravja je bil, in zdelo se mu je, da se ga drži na hrbtnišču še vedno živa rana, neznošni pritisk telečnjaka, dasi se ga je bil že iznebil za zmirom; in tudi že sama teža puške, ki je ni vedel v kateri roki nositi, je zadoščala, da mu je zmanjkovalo sape. Še bolj pa ga je tesnila njegova duševna muka, eden tistih krčev brezupnosti, ki jim bil podvržen. Mahoma, ne da bi se mogel ustavljati, je bil včasih priča pri razpadu lastne volje; žrtve zlih nagonov, je tako popolnoma pozabil nase, da je kasneje ihtel od sramu. Njegovi pariški grehi so bili vedno le neumnosti "onega drugega", kakor je govoril, grehi slabica, kakršen je postajal v strahopetnih urah, zmogčen najhujših nizkosti. In odkar je danes vlačil noge za seboj pod morečo pripalico solnce, med tem umikanjem, ki je bilo podobno divjemu begu, je bil samo še žival v tej čedi zakasnele živine, ki je raztresena capljala po cestah. To je bil osunek poraza, tiste atrele, ki je udarila mnogo milj daleč od tod, pa je zdaj njen izgubljeni odmev bičal pete teh ljudi, bežečih v blaženem strahu, ne da bi bili videli sovražnika. Česa se je bilo še nadejati ob tej uri? Ali ni bilo vse končano? Bili so tepeni; zdaj je preostajalo le še, da ležejo in zaspe.

"Nič ne da," je glasno vzkljknil Loubet, s predrznim smehom, ki ga imajo otroci trčnice, "toda v Berlin pa naša cesta vendarle ne vodi!"

"V Berlin, v Berlin!"

Maurice je še slišal ta krik, kako ga je tulila mrgoleča množica na bulvarih, v tisti noči norega navdušenja, ki ga je bila napotila, da se je zapisal v vojske. Veter se je bil obrnil, kakor da je pritisnila nagla nevihta; sledila je strašna izprememba, in vsa čud plemena se je izražala v tem pretiranem zaupanju vase, ki je po prvi nezgodi uplahnilo do obupa, kakršen je v svojem diru gnal tudi njega, Maurica, med temi bledečimi, premaganimi vojaki, razkropljenimi, preden so se udarili v bitki.

"Kako mi žuli kremplje to preklicano poleono!" je povzel Loubet in še enkrat prestavil puško z rame na ramo. "To nam je trstika za na izprehod!"

Namignil je na vsoto, ki jo je dobil za to, da se je namesto drugega javil za vojaščino:

"Prava reč! Petnajsto frankov za takšen posej — ali je človek grdo okraden! ... To mu mora tekniti pipa za pečjo, bogatino, ki si grem jaz namesto njega razbijati cepinjo!"

"Jaz pa," je zagodrnjal Chouteau, "sem že doslužil, moral bi biti odpuščen ... Bogme, če to ni nesreča, da padeš v takšno svinjarijo!"

S srdito roko je zavihel svojo puško. Nato jo je silovito zalučal onostran žive meje, ki je zelenela v bližini.

"Hodi k vragu, mrhavo orodje!"

Puška se je dvakrat zaobrnila, priletela v brazdo na njivi, in obležala nepremično kot mrlič. Že so letele druge ter se ji pridruževale. Kmalu je bila njiva polna ležečega orožja, žalostno zapuščen v solnčni pripek. Nalezljiva blaznost se je razširila od gladi, ki je grizel želodce, od čevljev, ki so drli noge, od tega pohoda, ki je mučil vse brez izjeme, in ed naglega poraza, ki je hodil s svojo grožnjo za njimi. Ni-

šesar dobrega se ni bilo več nadejati! Voditelji so bežali, intendantca niti ni delila hrane, trudnost in jeza sta se družili v izkušnjo, da bi končali vse, še preden so kaj začeli. Čemu torej vse to? Naj dela puška družbo telečnjaku. In v onemogli ljutosti, med roganjem zabavajočih se norcev, so letele puške ob brezkončnem traku zaostalih, ki se je vlekel raztresen daleč po ravnini.

Preden se je Loubet poslovil od svoje, jo je zavihel v lepem krogu kakor kapelnik svojo palico. Ko je videl Lapoulle, kako meče sleherni svojo vstran, je menda mislil, da se to godi po ukazu; in posnemal je njihov zgled. Samo Pache v svoji megleni zavesti dožnosti, ki jo je imel izza verne krščanske vzgoje, ni maral storiti tako, navzlic temu, da ga je Chouteau psoval in zmerjal s farakim otrokom.

"Glej ga, potuhnjena! ... Zato menda, ker ga je stara kmetavzarica, njegova mati, nedeljo za nedeljo pitala z Bogom in z nebesi! ... Pojdi ministrirat k maši, strahopetec, ki te ni sram, da ne maraš biti s tovariši!"

Maurice je korakal molče, glavo sklonjeno pod žarečim nebom. Zdal je hodil le še v strašni mori, truden, preganjan od halucinacij, kakor da hodi proti brezdnju, ki se odpira pred njim; vsa njegova naobrazba in omika je bila razpadla v potrtost in ponižanje, ki ga je vleklo do nizkosti obdajajočih ga siromakov.

"Da, je mahoma dejal Chouteau-u, "prav imate!"

In že je bil položil svojo puško na kup kame-nja, ko ga je zapazil Jean, ki se je zaman poskušal upirati temu sramotnemu zapuščenju orožja. Planil je k njemu.

"Tako j poberite puško! Tako j, ali slišite?"

Val strahovitega srda je bil mahoma preplaval Jeanovo obličje. On, ki je bil po navadi tako miren in vedno pripravljen k spravi, je gledal zdaj s plameničimi očmi in govoril z zapovedujočim gromom. Njegovi vojaki, ki ga nikoli niso videli takšnega, so ostali od strmenja.

"Poberite tako svojo puško, sicer boste imeli opravka z menoj!"

Maurice je trepetal; izustil je samo eno besedo, a s to je hotel žaliti.

"Kmet!"

"Da, tako je, kmet sem, in vi, vi ste gospod! In baš zato ste svinja, umazana svinja, tako vam povem!"

Začuli so se preteči glasovi, toda desetnik je nadaljeval z nenavadno silo:

"Če je človek omikan, treba da to pokaže ... Če smo mi kmetje in neotesanci, je vaša dolžnost, da bi dajali nam vsem dober zgled, ker ste se učili več kakor mi ... Poberite svojo puško, strelja božja! Sicer vas dam ustreliti na prvem odmoru."

Maurice je bil ukročen; pobral je puško. Srdite solze so mu zagrinjale oči. Nadaljeval je svojo pot kakor pijanec, med tovariši, ki so se mu zdaj posmehovali, zakaj je odnehal. Ah, tega Jeana je sovražil z neiztrebljivim sovraštvom, zadet v srce od njegovega trdnega nauka, dasi je čutil, kako zelo je bil na mestu. In ko je Chouteau poleg njega zagodrnjal, da kar se tiče takšnih desetnikov, treba je čakati prve bitke, pa jim pomeševal kroglo v glavo, se mu je zaškričilo pred očmi, in jasno je videl sebe samega, kako za nekakšnim zidom razbija Jeanu cepinjo.

(Dalje prihodnjic)

Dezerterja

Spisal F. K.

Jovo se je naslonil na mizo, glavo podprl z rokama in napeto poslušal. Izgledal je kakor prežeča mačka, ki čaka, kdaj bo pokukala miška, da bo bliskovito planila nanjo.

Jurij in Stipčič sta še nekoliko govorila in končno so v pogovoru vsi trije prišli tudi na dezerterja.

"Vidita, tukaj je zopet nekaj, kar so nas že v mladih letih učili, namreč da je ubežnik garjeva ovca, izdajalec domovine in da tak ne zasluži drugega, kakor kroglo v glavo ali pa vrv okrog vratu. Zato se pa vsak vojak na pravi, kot bi bil brez uma in nekaterim ni nič mar, kako dolgo ostanejo se pri življenju. Pobegniti jim ne kaže, ker zavetiščnikjer ne najdejo in zato jim preti smrt, kamor se obrnejo. Zato ni pa tudi nič čudno, če si kateri kar sam konča življenje ter si s tem prihrani vse nadaljno trpljenje," je rekel Stipčič.

Kmet Jovo kar naenkrat debelo pogleda in odpre usta. Jurij in Stipčič sta takoj zaznala, da se je nefesa spomnil. Jovo je enkrat zajeljal, nato je pa začel pripovedovati o dveh ubežnikih ali dezertjerjih.

"Baš sem se domislil dveh ubežnikov, ki sta pobegnila že ob izbruhu vojne. Eden je bil Bo-

sanec močne postave, pravi hrust, izgledal je kot gora. Drugi je bil pa doma nekje of Karlovca in se ju dobro spominjam, kot bi ju videl včeraj. Vstopil sem baš v vežo, ko prideta za menoj in me obgovorita:

"Dober večer!" me nagovori prvi.

"Bog daj!" odgovorim v strahu, kajti spoznal sem, da ima eden puško. Trenutno mi je šinilo v glavo, da sta morda razbojnika, a pomisljevati nisem imel časa, kajti Bosanec me je zopet obgovoril:

"Lačna sva, da komaj stojiva na nogah."

"Ker sem opazil, da sta zelo boječa, me je strah minil in povabil sem ju, naj vstopita. Ko vsi trije vstopimo v sobo, mi Bosanec razodene, da sta ubežnika ali dezerterja, obenem mi pa tudi pove, kaj in odkod sta. Jurij sem ju bil pripravljen še nadalje poslušati, toda zopet me je Bosanec obgovoril in vprašal, če imam kaj za podžobe."

"Odgovoril sem: 'E, dobilo se bo že nekaj in lačna ne bosta odšla od mene, četudi sta dezerterja'. Nato sem vstopil v vežo ter iz omare vzel hleb kruha in kos prekajene slaninice. Kruh in slanino položim na mizo, in njima so se oči kar zaiskrile."

"Tu imata in se poslužita", jima rečem in oba sta planila nad kruh in slanino, kot sestradana

volkova. Odrezala sta si vsak po en kos in pričela jesti, da so se jima kar ušesa pregibala. Opazoval sem ju in tedaj sem se prepričal, kako gre resnično lačnemu košček za koščkom kruha v lačna usta."

"Le jejta, le jejta, nič se ne bojta. Morda bi popila tudi kozarec vina?" sem ju vprašal."

"O, seveda, kaj vprašate, le dajte nama, če imate vino pri hiši. Toda pustili naju ne boste sama v hiši, bo šel eden z vami. Sprejmi ga ti v klet in puško vzemi s seboj," je ukazal Bosanec svojemu tovarišu dezertjerju.

"Kaj se bojita? Mar mislita, da bom odhitel in vaju naznanil? Le brez skrbi bodita, če me pa hoče baš eden spremiti v klet tudi dobro. Vidim, da nista hudo bledela in tako se bosta prepričala, da tudi jaz nisem," sem ju zagotovil.

Poiskal sem steklenico in odšel v klet, toda ubežnika mi nista zaupala in zato me je eden s puško spremljal v klet in nazaj. To je izgledalo, kot ne bi bil več gospodar v hiši. Toda zavedal sem se, kakšen je položaj dezerterja in zato jima nisem zameril, če mi nista zaupala in sta me stražila, kot v resnici prava razbojnika.

Bosanski hrust si je natočil kozarec in nato še svojemu tovarišu. "Kar naglo ma je zvrnil ko-

Charlie Chaplin in Paulette Goddard v prizoru iz filma "The Great Dictator."

zarc v usta, si obrisal mokre ustnice z rokavom nato mi je pa rekel:

"Veste, naju že zasledujejo orožniki in na najini glavi je razpisana nagrada en tisoč kron. Torej razumete, da sva opravljena biti nezaupljiva. Denar vleče in oblasti dobro vedo, da s pomočjo denarja prej zasledijo ubežnike, kajti ljudi je dosti, ki se polakomnijo in jim ni mar, če oni za plačo pripomorejo, da se ubežnika zasledi in kaznuje s smrtjo, kar je pa potem vzgled drugim ubežnikom in tistim, ki so malikali zbežati."

"In midva ne zaupava niti Bogu več," je potrdil njegov tovariš.

Jedla sta dalje suhi kruh in slanino ter zalivala z vinom. Jaz sem ju dalje opazoval, toda nisem vedel kaj bi izpregovoril, ker sem se bal, da bi morda z besedami napačno zadel. Bosanec me je zopet pogledal in dejal:

"Jaz ne dam za to prokleto, vojno niti počenega vinarja. Zato sem jim pa odnesel pete in zbežal od vojakov, še predno so me utegnili poslati na rusko bojišče. Nak, človeško klavnico pa ne grem, če vas tudi vse skupaj vrag vzame. Čemu bi ubijal nedolžne ljudi, svoje ruske brate ali kogarkoli že, ki mi niso storili nič zalega. Ne, jaz ne bom napadal drugega, ker ne vem čemu naj ga. Dobro vem, da bom takoj ustreljen, če me dobijo, pa rajše umrem take smrti, nego bi jaz nekotno drugih pobil in naposled drugi mené. Tudi če me privedejo pred cesarja, njemu povem to in mu vržem v obraz, da to je krivica, kakor je povedal Cankarjev hlapec Jernej, ko je šel k cesarju po pravico, da se njemu godi krivica. Gromska strela naj me ubije, če ne govornim resnice. Če bi bili vsi takšnega mišljenja kot sem jaz, vojne sploh ne bi bilo in bi se cesarji in kralji sami med seboj potokli. Toda to se ne bo zgodilo, kajti to je kronane glave, ki živijo na rameh nevednega ljudstva, kaj takega ne bodo storile. Cesarji in kralji hočejo, da gredo drugi zanje v žerjavico po kostonj."

Dezertjer je govoril v tako orgnavjivih besedah, da me je kar navdušil. Tedaj sem bil prepričan, da se je opogumil, ko ni bil več lačen. Nisem si mogel kaj, da ga ne bi potrepil po rami in mu potrdil kar je rekel.

V sobi se je že dobro stemnilo, kajti temno je postalo tudi zunaj in na nebu so zamigljale številne zvezde. Kmet Jovo ni hotel, da bi še dalje kramljali v temni sobi. Zato je prižgal petrolejko in v sobi je nastala medla svetloba, ki se je odbijala od na stroju obešene svetilke. Jovo se je parkrat zazibal po sobi, zasukal si dolge mustače, nato je zopet pristopil k mizi in natočil z vinom v steklenico vse tri kozarce. Ponovno je bodril in silil oba gosta, naj pijeta. Prijeli so vsi trije za kozarce in si nazdravili. Ko jim je vino splozelo po grlu, je Jurij vprašal Jovota:

"Kako je bilo potem s tistima dvema dezertjerjema?" Juriju je bilo namreč že znano kako so ubežnika lovili, toda je želel, da bi Jovo še dalje pripovedoval in tako naj bi čui vsaj zgodbo tudi njegovi tovariši Stipčič, ker mu o tej zadevi še ni bilo znano.

"O, saj res, povedati moram do konca, kako se je končalo z ubežnikoma," se oglasi kmet Jovo.

"Da, da, želel bi vedeti, kako sta končala z begom", pritrudi Stipčič.

"Ko sta se pri meni dobro okrepčala," začne pripovedovati dalje Jovo, "sta se mi lepo zahvalila in mi zatrjevala, da me ne bosta pozabila in mi skušala tudi povrniti. 'Prav nič se vama ni treba zahvaljevati, je pojditva v božjem imenu in sreča naj vama bo mila', sem dejal. Ona sta pa krenila v temno noč in jo mahnila kar čez vrt ter mi izginila izpred oči. Kako sta potem potovala in če sta kje naletela na orožnike, mi ni znano, toda tisto noč gotovo nista doživela kaj neprijetnega, sicer ne bi bil par tednov pozneje izvedel, da sta še živa."

Blizu Novega mesta sta pa naletela na orožnika in ta ju je hotel aretirati. Ker sta opazila, da v silni naglici ne moreta pobegniti, sta se udala in prepuščala orožniku. Orožnik videč, da sta pohlevna, se je še bolj opogumil. Takoj je potegnil iz torbe verigo, da uklene velikoga Bosanca. Drugi ubežnik, ki je bil doma od Karlovca, se je pa bliskovito kakor maček vrgel na orožnika, ga zgrabil za vrat in potisnil k tlom. Bosanec videč spretnost in pogum svojega tovariša, se je tudi takoj opogumil in se osvobodil. Tako je bil v par minutah orožnik njun jetnik in lahko bi ga bila umorila, če ga bi hotela. Toda nista bila tako kruta, le razorožila sta ga in tako je odšel ves srečen, kajti lahko je bil zadovoljen, da jo je tako poceni odnesel.

Ubežnika sta bila potem dobro oborožena in o njima ni bilo kmalu slišati. Ljudje so le ugibali, kje se mudita. Orožniki so ju pa dobro očrnila, da sta kruta morilca, razbojnika in da ljudje v njuni bližini niso življenja varni. Ko so ljudje to čuli, so se ju res ball in malo kdo se je upal sam doma ostati in potovati skozi gozd.

Cez nekaj dni pa ju je glad zopet prignal v neko vas, zatekla sta se k neki kmetici in ju prisilila, da jima je skuhala koruznih žgancev. Ljudje so pa že zaznali, da sta dezerterja dospela h kmetici in orožniki so bili hitro obveščeni. Baš ko sta si zalagala usta z zabeljenimi žganci, so trije orožniki obkolili hišo. Čim sta videla, da sta ujeta kakor v kleti, sta se močno prestrašila. Takoj jima je bilo jasno, da ju je nekdo izdal. Iz veže se je pa že razlegal orožniški glas:

"Ali se podata ali bom o prisiljeni rabiti silo?"

"Ne živa!" je glasno zavpil Bosanec.

Kmalu so počili strel in en orožnik je obležal mrtev. Nato se je začelo streljanje kot bi šlo za stavo. Karloški dezertjer je hotel odnesti zdravo kožo z begom in zato se je pognal skozi okno. A en orožnik mu je prekrizal nart, z enim strelom mu je pognal kroglo v glavo, da se je zakotalil in obležal mrtev zunaj pod oknom. Bosanec je pa imel več sreče, dasi je imel veliko močno telo in je bil s tem bolj izpostavljen strelom, je srečno utekel. Bežal je dalje in se skrivil v bližnjem gozdu.

Po par tednih se je zopet raznesla novica, da se ubežnik Bosanec nahaja nekje v Gornjancih in se tam skriva. Tedaj se je tudi izvedelo, da je njegovo ime Rnaut. Tu pa tam se je kdo oglašil, da ga je videl, ljudje so kar trepetali pred njim, dasi ni on nikomur nič zalega storil. Tisoč kron nagrade je bilo še ved-

no razpisanih na njegovo glavo. Orožniki so pričeli lov in preiskali so vsa gornjanska hribovje, toda ga niso našli. Rnaut se je pa v presledkih pojavljal v vasi in zahteval hrane, v kar je bil prisiljen, ako ni hotel gladi umreti.

Nekega dne je sosed pritekel s puško na Jovovo dvorišče in vpil, da je bil Rnaut v vasi in da naj se kmetje oborožijo, da ga obkolijo. Nekateri so bili takoj pripravljeni, nekateri, med njimi Jovo, pa so si mislili: le lovite ga sami. Rnaut je izvedel za ta pogon, pa se je hitro skrivil v gozdu. Teden pozneje so ga videli na gmajni. Orožniki so na vseh krajih prežali in najraje ga bi ujeli živega. Nekega dne, ko je apset glad Rnauta gnal v vas, ga je zasail neki kmet in mu za hrbtnom ukazal: "Stoj!" Rnaut se je ozrl in videl naperjeno cev proti sebi. Prišel je bežati, a kmet je bil dober strelec in svinčeno zrnje iz njegove puške je preluknjalo ubežnikovo telo. Zvijal se je in upil od bolečin. Pri sebi je imel puško, ki bi jo bil lahko rabil in ustrelil kmeta, toda tega ni hotel storiti, kar je bil nadaljni dokaz, da ni bil hudoben, ampak mirosljubljen človek, ki je hotel v miru živeti. Udal se je v usodo in pričakoval skorajšnje smrti. Prijel je za puško, jo vrgel proti kmetu rekoč:

"Nisem ubijalec niti nisem hotel biti. Lahko bi ti vrnil hudo za hudo in morda bi bil ti še sedaj mrtev. Lahko bi te bil ustrelil, predno si ti sprožil proti meni. Jaz nisem hotel ubijati. Lahko bi ubijal v vojni, ker pa tega nisem hotel, zato sem pobegnil. Ti si se polakomnil tistih tisoč kron, ki jih dobiš za mojo glavo. Dvomim, da jih boš kdaj mirno užival, moja kri ti bo vedno pred očmi. Ubil si človeka, ki hoče mir ..."

Kmalu so prišli vaščani in orožniki. "No, smo te vendar dobili," je zarohnel nadorožnik nad

umirajočim. "Ne vi, ampak nevedneži, ki ga bi bil lahko ustrelili, a nočem biti morilec," je odvrnil Rnaut.

Na dvokolnico so ga položili ga odpeljali v vas, kjer so ga položili na listje, kjer je kmalnato izdihnil. Naslednjega dne so ga pokopali, kmet, ki ga je ustrelil, pa je dobil nagrado, ki je dal ženi in ji rekel, naj obdrzdenar, da bo za rakev in pogrebne stroške. Ni ga razumela. Ošel je ven in izginil v temno noč. Naslednje jutro so ga našli v gozdu obešenega ...

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

adaja svoje publikacije in še posebej list Prosveta za koristi, ter potrebuje agitacije svojih društev in članov za propagando svojih idej. Nihali pa ne za propagando drugih podpor organizacij. Vsaka organizacija je običajno svoje glasilo. Torej agitacijski dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev se ne pošiljajo listu Prosveta.

Sedaj! Danes! Si nabavite Trinerjevo grenko vino, vsebujoče Vitamin B-1

Vitamin B-1 je zelo važno za vaše zdravje. Pomanjkanje tega vodi nevarne posledice. Slabo zdravje rado pojavi ako nimate dovolj Vitamina B-1 v vaši hrani. Vitamin B-1 je bil pridjan v formulo dobroznane šelodžne tonike Trinerjevega grenkega vina, katero vsi vna že nad 50 letovnosti zanesljivosti za šelodžne zdravnosti. Njega nova prinesa Vitamin B-1 povprečni apetit in prebavo, velika podpora nervoznim živcem vam daje moč in zdrave živce. Z htevatje od vašega lekarnarja in izboljšano Trinerjevo grenko vino Vitaminom B-1 in nicesar druge. Ako ga ne dobite v vaši soseski tedaj pišite na Joseph Triner Co. 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Ad.)

The Garden Encyclopedia

1400 STRANI — 750 SLIK vključno 250 FOTOGRAFIJ NAPIŠALI NAJBOLJŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL E. L. D. SEYMOUR, B. S. A. Cena samo \$4

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO

216 West 18th Street, New York, N.Y.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Pe sklepa 11. redne konvencije so lahko naroči na list Prosveto in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlana \$5.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessments \$1.20 za eno letno naročnino. Torej sedaj ni vroška, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaški družini naročnik, ki bi rad čital list vsak dan. Cena listu Prosveta je:

Table with subscription rates for 'List Prosveta' in various locations like Canada, Chicago, and Europe. Includes columns for 'Za Zdrav. države in Kanado', 'Za Chicoro in Chicoro', and 'Za Evropo'.